

● IZ DNEVNIH REDOV SKUPŠČIN OBČINE, MESTA IN SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI

● SPREJELI SMO

Zakon o skupnih osnovah svobodne menjave dela

Svobodna menjava dela je naš samoupravni način urejanja medsebojnih pravic in obveznosti med izvajalci v družbenih dejavnostih in uporabniki njihovih storitev. Razvila se je kot odgovor na številne slabosti tržne menjave ter sistema posredniške vloge državnih organov.

23. maja smo v slovenski skupščini sprejeli sistemski zakon, ki je sicer v nekem pogledu tudi resolucijski, a z njim urejamo pomembno področje družbenoekonomskih odnosov in družbene reprodukcije. S tem zakonom o skupnih osnovah svobodne menjave dela ne ograjujemo odnosov svobodne menjave dela v nekaj dokončnega in konkretnega. Z njim ne rešujemo številnih problemov svobodne menjave dela, ki je postala ustavna kategorija že z ustavnimi amandmaji leta 1971.

Zakon ureja skupne osnove družbenoekonomskih odnosov v svobodni menjavi dela in pridobivanja dohodka s svobodno menjavo dela ter določa načela za samoupravno organiziranje udeležencev v svobodni menjavi dela. Uporabniki in izvajalci uresničujejo svobodno

menjavo dela:

- neposredno in
  - v samoupravni interesni skupnosti oziroma po njej.
- Predmet svobodne menjave dela je storitev ali proizvod, kot neposredni rezultat vloženega dela izvajalcev.

Zakon vsebuje tudi več tako imenovanih »planskih« členov — to predvsem zato, ker s sprejemom zakona o družbenem načrtu kasni: »Uporabniki in izvajalci naj urejajo medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti v svobodni menjavi dela s samoupravnimi sporazumi o temeljnih planov, drugimi samoupravnimi sporazumi in pogodbami.«

Omeniti velja, da zakon opredeljuje uresničevanje odnosov neposredne svobodne menjave dela, ki poteka med izvajalci in uporabniki, tako, da se uporabniki posebej organizirajo. V organih upravljanja izvajalcev, ki opravljajo dejavnosti posebnega družbenega pomena prek svojih delegatov, odločajo tudi samoupravno organizirani uporabniki.

Soodločajo predvsem o uresničevanju skupnih ciljev, o cenah, o namenu uporabe sredstev in o drugih zadevah neposredne menjave dela.

Skupne osnove svobodne menjave dela bo seveda treba prenesti v življenje, treba jih bo konkretizirati in uveljaviti v družbeni praksi. Vrsta zadev pa je prepuščena posebnim zakonom, samoupravnemu sporazumevanju, samoupravnemu interesnemu povezovanju.

CG

USPOSABLJANJE DELEGATOV

Razvoj in uspešnost delovanja delegatskega sistema je v tesni povezavi z vlogo, mestom in načinom delovanja subjektivnih dejavnikov v naši družbi. Verjetno se marsikateri delegat sprašuje, kateri so tu dejavniki in kakšen je njihov vpliv. Kot je zapisal Edvard Kardelj, razumemo s tem pojmom vse družbenopolitične in razne družbene organi-

zacije, državne organe in druge organizirane dejavnike na področju idejnega, političnega, strokovnega, znanstvenega in kulturnega ustvarjanja, ki imajo svoj vpliv in interes v družbenih odnosih, ter sodelujejo pri reševanju družbenih problemov. Subjektivni dejavnik je tudi socialistična zavest, pobuda in akcija najširših ljudskih množic.

V socialistični družbi se poraja mnogo samoupravnih interesov, ki niso le ostanki preteklosti, temveč zakonito rasto iz novega. To so protislovni interesi znotraj delavskega razreda in izhajajo predvsem iz družbenoekonomske strukture družbe. Problem je torej v sintezi interesov, v nekem skupnem, splošnem interesu, ki nas vodi k zastavljenemu cilju. Prav pri tem imajo pomembno vlogo subjektivne sile, predvsem ZK kot vodilna politična sila delavskega razreda, SZDL kot organizacija z najširšo politično osnovo samupravljanja, sindikat, ki neposredno sodeluje z delegacijami in delegati ter Zveza socialistične mladine. Posebno vlogo pa ima Zveza združenih borcev kot nosilka revolucionar-

nih tradicij in sestavni del stabilnosti političnega sistema.

Ustava predvideva, da so družbenopolitične organizacije prisotne v delegatskem sistemu kot njegov sestavni del, ne da bi imele pri tem privilegiran položaj. Zato je eno najpomembnejših vprašanj v delovanju delegatskega sistema, kot je dejal Edvard Kardelj, kako vgraditi vanj in v vsakodnevno delo delegatskih skupščin vpliv in demokratično organizacijsko vlogo subjektivnega dejavnika, ter zagotoviti, da bo le-ta vplival na delo teh organov tako, da bo za svoje delovanje hkrati demokratično in javno odgovarjal najširšim množicam samoupravljalcev.

DARJA JUVAN

NOV VOZNI RED

Kot vsako leto, je 27. maja točno opolnoči začel veljati nov železniški vozni red. Največja pridobitev za potnike sta dva para medmestnih poslovnih vlakov, ki v pičlih dveh urah prepeljeta potnike iz Ljubljane v Maribor in nazaj. Za te medmestne vlake (primerno ime še iščejo) je vozovnica dražja, vendar si železničarji to razliko v ceni prizadevajo upravičiti z boljšim prevozom, pa tudi odhodi iz Ljubljane in Maribora so popolnoma prilagojeni poslovnim potovanjem.

Drugi, že utečeni poslovni vlaki vozijo tako kot doslej, le vlak, ki povezuje Štajersko s Kopro, je dobil status potniškega vlaka. Uvedeni so nekateri novi potniški vlaki. Tako se potniki iz Zidanega mosta vozijo v Ljubljano z novim vlakom, ki odpreljuje vsak večer ob 20. uri iz Zidanega mosta. Delavci iz Celja in okolice so z novim voznim redom dobili po 22. uri vlakovno zvezo s Kumrovcem, le da morajo v Grobelnem presedati. Na puljski progi vozi odslej potniški vlak od postaje Sveti Peter u Šumi do Divače, ki je vozil le ob delavnikih, tudi ob nedeljah in praznikih. V polletnem voznem redu dva mednarodna vlaka ustavljata tudi v Poljčanah.

Kopalni vlaki vozijo od junija do septembra ob sobotah, nedeljah in praznikih. Beli vlaki do Koble vozijo v organizaciji podjetja za turizem,

transport in gostinstvo. Če bo dovolj povpraševanja, bodo vozili vlaki do Udin prek Sežane in Nove Gorice.

V mednarodnem potniškem prometu ni nobenih bistvenih sprememb. Z dobrim sodelovanjem obmejnih milic in carinikov pa si železničarji prizadevajo skrajšati postanke na obmejnih postajah na minimum. Vozni red med Jesenicami in Področju je izdelan za dvotirno progo — skoz predor je namreč že položen drugi tir.

Zaradi stalno natrpanih vlakov proti Trstu prek Sežane so te garniture podaljšane, vlak pa vozi tudi med Novo Gorico in Gorico. Večjo veljavo imajo avto vlaki, v novi vozni red pa je vključenih tudi 12 novih štirirosnih sodobnih spalnikov.

ZG LJUBLJANA
BIRO ZA STIKE Z JAVNOSTJO

Iz občinskih glasil ljubljanske regije

Občinska konferenca ZKS Ljubljana Vič-Rudnik je predlagala delegatski skupščini, da Francu Leskošku-Luki in Mihi Marinku podeli priznanje Častni občan občine Ljubljana Vič-Rudnik za njuno dolgotrajno revolucionarno delo, pomembno za razvoj delavskega gibanja in socialistične revolucije v naši ožji in širši domovini. Častni listini so obema tovarišema podelili na slovesnosti ob občinskem prazniku.

Ali poznate naše mesto? Nova akcija Dogovorov. Posnetek detajla z znane ljubljanske stavbe, ki je vključena v ljubljansko turistično magistralo, bralci pa morajo odgovoriti, kdaj je bila ta stavba zgrajena in kaj je v njej danes. Seveda je treba na podlagi drobnega detajla stavbo najprej odkriti. In nagrade? Značke, ki jih prispevajo delovni kolektivi.

Da se da tudi z izredno malo denarja doseči velik uspeh, so dokazali košarkarji bežigradske Ježice, ki so letos osvojili naslov prvaka SRS. Marljivim športnim delavcem naše iskrene čestitke in želja, da bi se jim v blagajni ne nabirala pajčevina.

DARJA JUVAN

Za čisto in zeleno Ljubljano

Ugotovljamo, da Ljubljana ni več čisto in zeleno mesto, kot je bila nekoč. Zasuli smo jo s smetmi, pohodili smo zelenice, avtomobili se »šopirijo« tudi po pločnikih. Mesta niso dovolj čisti vsak dan sproti, nismo si vsak zase in vsi skupaj dovolj prizadevali za njegov lep videz.

Za red in čistočo zadolžene delovne organizacije ne morejo opraviti vsega same. Zato ne kaže drugače, kot da se vsi Ljubljanci sami primerno organiziramo, poprimemo za delo, očistimo mesto in ga takega tudi obdržimo. K temu naj bi prispevala tudi načrtna vzgoja v družini, v vzgojnovarstvenih zavodih in šolah.

Naj ne bo pionirja, mladina, občana in sploh nikogar, ki ne bi sodeloval v akcijah za čisto in zeleno Ljubljano. Vanjo naj bi se organizirano vključila vsaka celica naše skupnosti, in sicer po načelu: počistimo vsak pred svojim pragom.

Letošnje leto je mednarodno leto otroka. Zato si še posebno prizadevajmo za razširitev zelenic in otroških igrišč, uredimo kolesarske steze, očistimo gozdove in rečne bregove. Dajmo mladi generaciji zgled in vsi skupaj poskrbimo za čistejšo okolje, v katerem živimo in delamo.

D. J.

Javna razgrnitev sprememb in dopolnitev GUP in UP

V uradnem listu SRS št. 15 je objavljen sklep o javni razgrnitvi sprememb in dopolnitev generalnega plana urbanističnega razvoja mesta Ljubljana za ureditveno območje občin Ljubljana-Siška, Ljubljana-Bežigrad, Ljubljana Moste-Polje ter Ljubljana Vič-Rudnik in sprememb in dopolnitev urbanističnega programa za območje mesta Ljubljana, za zunajmestno območje občin Ljubljana Bežigrad in Ljubljana Moste-Polje. Navedena dokumentacija je javno razgrnjena zaradi zbiranja pripomb občanov in organizacij od 21. maja do vključno 21. junija 1979 v prostorih občinske skupščine Ljubljana Moste-Polje, Proletarska 1, vsak dan, razen sobote in nedelje, od 7. do 19. ure.

Javna razgrnitev navedenih dokumentov s strani projektantov bo organizirana za krajevne skupnosti po naslednjih skupinah:

1. skupina
KS Kodeljevo, Moste, Zelena jama, Nove Jarše in Štepanjsko naselje
2. skupina
KS Vevče — Zg. Kašelj in Zalog
4. skupina
KS Šmartno ob Savi, Zadobrova — Sneberje in Polje
5. skupina
KS Klopce, Dolsko, Besnica in Lipoglav

Uradne razlage so vsakokrat ob 16. uri v veliki sejni dvorani občinske skupščine Ljubljana Moste-Polje, Proletarska 1-I, in sicer za posamezne skupine v naslednjih dnevih:

- v ponedeljek 4/6-1979 1. skupina
- v sredo 6/6-1979 2. skupina
- v ponedeljek 11/6-1979 3. skupina
- v sredo 13/6-1979 4. skupina
- v ponedeljek 18/6-1979 5. skupina

Oddelek za gradbene in komunalne zadeve skupščine občine Ljubljana Moste-Polje

Poleg bežigradske galerije, ki je postala izredno pomemben kulturni prostor in dejavnik v tej občini, je vedno več manjših razstavnih prostorov v delovnih organizacijah. Stalno že razstavljajo v Delu, Krki, IMP in zavodu za raziskavo materialov.

Pravijo, da s popravilom žepnih, ročnih ur ali budilk ni večjih težav, da pa je veliko težje najti urarja za popravilo stenskih ur. Teh se namreč urarji otepajo in le tu in tam še naletiš na mojstra, ki se usmilil pokvarjene »kukavice«. Stane Kajfež, ki ima svoje prostore na Linhartovi cesti, se s temi urami še posebno rad ukvarja. Ze osemnajst let ima delavnico za Bežigradom. Pravi, da je urarstvo v taki obliki, kakršna je danes, izumirajoč poklic in da ga bodo že čez petdeset let ljudje poznali zgolj po pripovedovanju starejših, saj današnje ure vse bolj izpodriva elektronika.

Menda le ni tako črno in upajmo, da se bo še prenekatera pokvarjena stenska ura znova oglasila.

Prvi podatki o poslovnem uspehu kamniških OZD s področja gospodarstva kažejo, da se je tudi v preteklem letu nadaljevalo neugodno upadanje gospodarske rasti, ki smo mu bili priča v letu 1977. Na take, ne preveč razveseljive ugotovitve, so vplivali zlasti poslovni rezultati nekaterih OZD, ki že dlje časa postajajo na meji rentabilnosti, nekatere pa so poslovno leto zaključile z izgubo.

Osrednja ljubljanska prireditve ob 60-letnici KPJ bo 16. junija v Tacnu pod Šmarno goro. Na dopoldanskem slavnostnem delu prireditve s slavnostnim govornikom bodo sodelovali pevski zbori z območja šišenske občine, recitatorji, invalidski pevski zbor ter združni godbeniki. Po slavnostnem delu bodo organizirali različna tekmovanja. Organizatorji pričakujejo, da se bo prireditve udeležilo blizu 100.000 ljudi.